

Sprawozdanie z działalności Kujawsko-Pomorskiej Izby Rolniczej w 2019 roku.

Poniżej przedstawiamy najważniejsze, naszym zdaniem działania Kujawsko-Pomorskiej Izby Rolniczej w 2019 roku.

Problemy z Afrykańskim Pomorem Świń, zapobieganie rozprzestrzenianiu się choroby.

W związku z nasilającym się zagrożeniem ze strony afrykańskiego pomoru świń, na szkoleniach i zebraniach rad powiatowych Izby omawiane były zasady i warunki bioasekuracji, ochrony przed zawleczeniem tej choroby do naszych gospodarstw. Z wielkim niepokojem obserwujemy rozprzestrzenianie się tej choroby na coraz większy obszar Polski. Atakuje ona już tereny o największej intensywności i skali produkcji trzody chlewnej, do których należy nasze województwo. Nasi rolnicy widzą potrzebę bioasekuracji i stosują ją w swoich gospodarstwach zgodnie z zasadami określonymi przez inspekcje weterynarii. Uznajemy, że zapobieganie jest lepsze i tańsze niż wypłacanie ewentualnych odszkodowań.

W lutym i marcu wielu naszych delegatów włączyło się w akcję inwentaryzacji zwierząt łownych i sporządzania przez koła łowieckie planów odstrzału dzików, zakładających dużą redukcję ich pogłowia.

Mając na względzie stałe zagrożenie ze strony ASF na produkcję trzody chlewnej w naszym regionie, Kujawsko-Pomorska Izba Rolnicza zawarła z Wojewódzkim Lekarzem Weterynarii porozumienie o współpracy dotyczącej zapobiegania ASF i likwidowania skutków jej ewentualnego wystąpienia. Zakres tej współpracy obejmować będzie upowszechnianie zasad bioasekuracji i przestrzeganie przepisów w tym obszarze, informowanie rolników o możliwościach uzyskania pomocy finansowej państwa na przygotowanie i utrzymanie barier zaporowych, opiniowanie i pomoc w inwentaryzacji dzików, sporządzaniu planów ich odstrzałów i odłowów w tym na terenach chronionych i w strefach miejskich i podmiejskich, rekomendowanie uprawy kukurydzy w odległości 20 m od linii lasu i wykonywanie w nich przecinek ułatwiających odstrzał dzików. Postanowiono, że istotne informacje dotyczące ASF przekazywane będą rolnikom na wszelkich zebraniach, spotkaniach, szkoleniach organizowanych przez KPIR oraz zamieszczane na stronach internetowych Inspektoratu Weterynarii i Izby Rolniczej.

Wnioskowanie do władz o uruchomienie pomocy dla rolników i mieszkańców wsi poszkodowanych przez niekorzystne warunki atmosferyczne.

Kolejny już rok rolnicy dotkliwie odczuwają suszę. Zjawisko to coraz bardziej daje się we znaki również rolnikom gospodarującym na glebach lepszych kategorii. Objawy suszy wystąpiły już w kwietniu a dopiero w czerwcu Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach stwierdził suszę rolniczą w ośmiu powiatach naszego województwa w tym tylko w kilku gminach stwierdzono wystąpienie suszy na glebach drugiej kategorii czyli lepszych, gromadzących więcej wody. Widoczne gołym okiem skutki wystąpienia suszy rolniczej nie były zauważane przez instytut monitorujący. Nasz samorząd zgłaszał ten problem do wojewody i ministra. Zwróciliśmy się do samorządów gminnych i do wojewody o szybkie powoływanie komisji do szacowania strat spowodowanych w uprawach rolnych przez suszę. Do prac w tych komisjach włączyła się większość radnych powiatowych naszej Izby.

Podobnie jak w roku ubiegłym wnioskowaliśmy o ujmowanie w protokołach komisji gminnych wszelkich strat powstałych we wszystkich gatunkach roślin niezależnie od kategorii gleb oraz o uzupełnianie tych protokółów kolejnymi szacunkami strat stwierdzanych przez IUNG w późniejszych komunikatach. Wnosiliśmy o jednakową dla każdego hektara kwotę pomocy,

proporcjonalną do wysokości poniesionych strat.

Zdecydowanie zareagowaliśmy na zmiany wprowadzone w rozporządzeniu rady ministrów w sprawie pomocy suszowej, nakazujące szacowanie strat tylko w odniesieniu do całkowitej produkcji rolnej gospodarstwa. Taki zapis spowoduje, że gospodarstwa z produkcją zwierzęcą nie osiągną poziomu strat w wysokości wyższej niż 30% i zakwalifikowane będą do korzystania z pomocy de minimis. Tymczasem limit tej pomocy już we wrześniu był prawie wyczerpany. Wnioskowaliśmy o pozostawienie przepisów dotyczących pomocy suszowej w stanie prawnym z roku 2018. Minister odpowiadając zapewnił, że uznana przez wojewodę pomoc de minimis za tegoroczne straty będzie wypłacana z przyszłorocznego limitu środków.

Promocja wsi, rolnictwa i polskiej żywności.

Podstawową formą takiej promocji są prezentacje i degustacja różnych potraw sporządzonych z polskich, lokalnych surowców rolniczych. Odbywają się one przy okazji innych imprez o tematyce rolnej – targów, dożynek, festynów. Dofinansowane są przez fundusze promocji poszczególnych produkcji i przetwórstwa rolnego.

W 2019 roku zorganizowaliśmy cztery imprezy promujące polską żywność – w Lubieniu Kujawskim, Brodnicy, Tucholi i Podgórzynie koło Żnina, które odwiedziło kilkanaście tysięcy osób z całego regionu kujawsko-pomorskiego. Były to promocje wieprzowiny, mięsa wołowego, przetworów mlecznych i zbożowych oraz mięsa i produktów drobiowych. Oprócz degustacji serwowanych produktów, dużym zainteresowaniem cieszyły się konkursy dla dzieci i dorosłych tematycznie powiązane z prezentowaną branżą.

W promocję wsi i rolnictwa doskonale wpisał się VI Wojewódzki Konkurs Orki w Podgórzynie koło Żnina, który odbył się 25 września 2019 roku. To wydarzenie stało się sztandarową imprezą promocyjną naszej Izby. Uczestniczyło w niej kilka tysięcy osób i coraz więcej podmiotów oferujących produkty i środki produkcji rolniczej i jednocześnie ich użytkowników i konsumentów. Promocję wsi i rolnictwa realizujemy również przez nasz udział we wszystkich targach i uroczystościach w województwie i poza nim, na przykład: Targi Agrotech i Targi Ogrodnicze w Minikowie, Pałuckie Targi Rolne w Żninie, Agra Rypin, Barwy Lata Dary Jesieni w Przysieku, Dni Pola w Grubnie i w Chrzastowie, Dni Otwartych Drzwi i Dzień Pszczelarza w Zarzeczewie, dożynki, począwszy od gminnych, skończywszy na krajowych i wiele innych spotkań mieszkańców wsi i miast.

Współpraca z organizacjami rolniczymi.

W tym roku trzykrotnie w Przysieku obradowali członkowie Porozumienia Związków Zawodowych i Organizacji Rolniczych Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Formułowano na nich wnioski wynikające z analizy bieżącej sytuacji w rolnictwie, jak również z przewidywanych zagrożeń chorobami i niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi. Wnioski kierowane do przedstawicieli Rządu i Parlamentu RP dotyczyły: - podjęcia działań prawnych i organizacyjnych zabezpieczających gospodarstwa przed afrykańskim pomorem świń, między innymi przez wsparcie finansowe inwestycji bioasekuracyjnych, głównie budowy ogrodzeń, zwiększenia i wykonania planu odstrzału sanitarnego dzików, stworzenia warunków do utworzenia w każdym powiecie punktów uboju zwierząt z konieczności i dofinansowania przez budżet państwa i samorządów kosztów zakupu i eksploatacji niezbędnych środków transportu zwierząt ubijanych z konieczności, uruchomienia w każdej gminie punktów badania mięsa na włośnice, unormowania prawnego i ograniczenia chowu zwierząt w systemie nakładczym, wzmocnienia systemu pomiarów meteorologicznych w celu dokonywania przez Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa szybkiego, merytorycznego i obiektywnego monitoringu zagrożenia suszą naszych upraw rolnych, dokonywania przez komisje gminne szacunków strat na wszystkich gatunkach roślin i kategoriach gleb dotkniętych suszą - w sytuacjach nadzwyczajnych, takich jak nawałnice, podtopienia, susze, stosowania uproszczonych procedur w udzielaniu natychmiastowej pomocy poszkodowanym przez

żywość, - wprowadzania prostych, jasnych, sprawiedliwych warunków i zasad udzielania pomocy. Wielkość pomocy powinna zależeć głównie od skali poniesionych strat a nie od tego czy było ubezpieczenie, - podejmowania przez państwo szybkich, radykalnych działań ograniczających skutki kryzysu na poszczególnych rynkach rolnych, zwłaszcza na rynku wieprzowiny i wołowiny.

Kontynuujemy współpracę z Krajowym Ośrodkiem Wsparcia Rolnictwa w Bydgoszczy w zakresie obrotu gruntami rolnymi, między innymi poprzez przewodniczenie Społecznej Radzie przy dyrektorze oddziału terenowego KOWR opiniującej wnioski o przedłużenie dotychczasowych dzierżaw, o wykupienie części lub całości dzierżaw, proponującej dodatkowe wyłączenia gruntów dla rolników, czy oceniającej warunki i sposoby przeprowadzenia przetargów. W tym roku kontynuowane są przetargi na sprzedaż i dzierżawę nieruchomości rolnych Skarbu Państwa, przeznaczonych dla rolników na wnioski naszej Izby Rolniczej

Działalność informacyjno – szkoleniowa.

. Wspólnie z Kujawsko-Pomorskim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego realizowaliśmy szkolenie na temat „Nowoczesny chów świń i bydła mięsnego z uwzględnieniem zasad higieny, polepszenia dobrostanu, profilaktyki i bioasekuracji jako alternatywy dla stosowania antybiotyków u zwierząt”. W tym szkoleniu jesteśmy podmiotem wiodącym. W pierwszym etapie Izba wykonała 8 dwudniowych szkoleń na drugi etap zaplanowano 4 szkolenia. Przeprowadziliśmy również 5 szkoleń na temat „Nowoczesne technologie produkcji zbóż”, w których podmiotem wiodącym jest ODR. Łącznie uczestniczyło w nich około 280 osób. Do wykonania w drugim etapie pozostało jeszcze 5 szkoleń.

Korzystając ze wsparcia środkami Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich zrealizowaliśmy 19 jednodniowych szkoleń informacyjnych na temat „Grupa w harmonii z naturą”. W maju zorganizowaliśmy dwudniową konferencję zatytułowaną „Innowacyjna energetyka – rolnictwo energetyczne”. Jej uczestnicy zapoznali się z funkcjonowaniem biogazowni oraz uzyskiwaniem energii z innych odnawialnych źródeł energii.

W pierwszym kwartale 2019 roku nasi specjaliści w zakresie usług doradczych, obejmujących cztery obszary tematyczne – uczestnictwo w systemach jakości, integrowaną ochronę roślin, modernizację gospodarstw i ocenę dostosowania do norm i wymogów wzajemnej zgodności - dokonali analizy ekonomicznej gospodarstwa, wypełnili karty usługi i podpisali umowy ze 123 rolnikami. Realizacja tego projektu trwać będzie trzy lata.

Doradztwo prawne, opiniowanie projektów ustaw i projektów prawa lokalnego.

Nie maleje zapotrzebowanie na doradztwo i pomoc prawną dla rolników. Miesięcznie nasi radcowie udzielają po kilkadziesiąt indywidualnych i zbiorowych porad prawnych. Do Krajowej Rady Izb Rolniczych przekazaliśmy wiele opinii w sprawie stanowionego prawa krajowego i unijnego na potrzeby prowadzenia działalności rolniczej. W kwietniu zdecydowanie negatywne stanowisko przekazaliśmy rządowi RP w sprawie Projektu ustawy o minimalnej odległości dla planowanego przedsięwzięcia sektora rolnictwa, którego funkcjonowanie może wiązać się z ryzykiem powstawania uciążliwości zapachowej, czyli tzw. „Ustawy odorowej”. Zaproponowane w niej przepisy nie służyłyby realnej poprawie warunków zapachowych na wsiach, gdyż promują inwestycje prowadzone w oparciu o przestarzałe technologie produkcji, lecz co istotniejsze, przyczyniłyby się do zablokowania większości projektów inwestycyjnych prowadzonych przez polskich rolników, chcących rozwijać swoje gospodarstwa. Ministerstwo Środowiska podjęło konsultacje i prace zmierzające do poprawy tych złych zapisów ustawy odorowej.

Kontynuujemy wydawanie opinii do uchwał rad gminnych, określających podstawę do obliczania podatku rolnego, wydajemy opinie dotyczące zmiany użytkowania gruntów, tzw. odrolnienia oraz opinie dla komorników sądowych, w sprawie określenia przedmiotów należących do rolnika prowadzącego gospodarstwo rolne, które nie podlegają egzekucji.

Inne działania podejmowane przez Kujawsko-Pomorską Izbę Rolniczą.

- Z wypracowanej w 2018 roku przez Związek Wzajemności Członkowskiej „Partner” rekordowej nadwyżki finansowej w kwocie około 560 tysięcy zł, połowa to jest około 280 tys. zł pozostaje w dyspozycji Zarządu „Partnera”. Zarząd KPIR wstępnie postanowił przeznaczyć około 100 tys. zł na zakup kilkuset sztuk czujników dymu i czadu i rozdysponować je wśród rolników z gmin ubezpieczonych w Towarzystwie Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW”. Czujniki te będą uroczystie wręczone rolnikom przez przewodniczących rad powiatowych Izby rolniczej. Około 50 tys. zł zarezerwowano na wsparcie działalności Ochotniczych Straży Pożarnych a pozostałą kwotę na inne działania promocyjne i prewencyjne, w tym szkolenia w zakresie bezpieczeństwa pracy w rolnictwie i życia na wsi.
- Członkowie Zarządu i radni powiatowi KPIR uczestniczyli we wszystkich spotkaniach i uroczystościach organizowanych przez społeczność rolników i mieszkańców wsi.
- Znaczne kwoty (około 40 tys. zł) przeznaczyliśmy na wsparcie działań różnych podmiotów i organizacji rolniczych, dofinansowując zakupy nagród w różnych konkursach, np. olimpiadach wiedzy rolniczej, konkursie orki, konkursie o bezpieczeństwie pracy w gospodarstwach rolnych, konkurs „Agroliga”, konkursy na festynach, piknikach, targach, uroczystościach jubileuszowych a także dopłaty do transportu uczestników wyjazdów na spotkania rolnicze, koszty usług czy środków niezbędnych do realizacji tych przedsięwzięć. Pomogliśmy kilku gospodarstwom, wspierając je finansowo, dotkniętym przypadkami losowymi przez pożar, huragan, nawałnice.
- Wspólnie z Urzędem Marszałkowskim reaktywowaliśmy konkurs „Agricola – Syn Ziemi”, w którym wybieraliśmy rolników roku naszego województwa, prowadzących gospodarstwa w sposób tradycyjny i stosujących innowacje. Izba nasza nominowała do tego konkursu 29 kandydatów. W kategorii gospodarstw tradycyjnych pierwsze miejsce zdobył rolnik z powiatu żnińskiego, drugie z aleksandrowskiego a trzecie z inowrocławskiego. Natomiast w kategorii gospodarstw z innowacjami pierwszym był rolnik z powiatu brodnickiego, drugim z lipnowskiego, trzecim z radziejowskiego. Izba rolnicza przeznaczyła 15 tys. zł na dofinansowanie kosztów organizacji tego konkursu.
- Dofinansujemy realizację audycji telewizyjnych dotyczących problemów wsi i rolnictwa, w rozwiązywanie których włącza się Izba rolnicza.
- Kontynuujemy wieloletnie wsparcie w wysokości 10 tys. rocznie na rzecz Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego prowadzonego przez SOO w Chrzastowie. Prezes Izby reprezentuje samorząd rolniczy w zespole PDO odpowiedzialnym między innymi za opracowanie listy odmian zalecanych do uprawy w warunkach regionu kujawsko-pomorskiego.
- Na nieruchomości Izby rolniczej, położonej w Kruszynie Krajeńskim, gmina Białe Błota, powiat bydgoski, wykonano mulczowanie zakrzaczonej powierzchni około 2,4 ha oraz wykonano parking dla około 100 samochodów osobowych na powierzchni około 2000 m². Jest to powierzchnia wykonana z kruszywa betonowego, z warstwą zagęszczoną o głębokości 25 cm. Teren tej działki będzie jeszcze wyrównany i przystosowany do organizowania na nim różnych ekspozycji, wystaw związanych z rolnictwem.

Rok 2019 jest dla Izby rolniczej szczególnie, bowiem w dniu 31 maja zakończyliśmy piątą kadencję a 28. lipca odbyły się wybory delegatów do Izb rolniczych szóstej kadencji. Sprawne, bez zakłóceń wykonywanie czynności związanych z wyborami radnych powiatowych Izby rolniczej to efekt odpowiedzialności, doświadczenia i profesjonalizmu pracowników biura Izby rolniczej, urzędów gmin oraz dotychczasowych radnych Izby. Zarząd wyraził wszystkim uznanie i podziękowanie za dobre przygotowanie i przeprowadzenie wyborów do walnego zgromadzenia KPIR.

Należy podkreślić, że w tych wyborach po raz pierwszy użyto zasadę o zastosowanie której

wnioskowaliśmy już w drugiej kadencji. Polega ona na tym, że jeżeli w danym okręgu wyborczym zgłoszona liczba kandydatów jest równa liczbie mandatów wybieranych lub od niej mniejsza to głosowania nie przeprowadza się. Sytuacja taka w naszym województwie wystąpiła w 101 przypadkach czyli w 70 % okręgów wyborczych, które swoją pracę mogły podsumować już 18 lipca 2019 roku. Głosowanie w dniu 28. lipca 2019 roku odbyło się w 42 okręgach wyborczych. Frekwencja wyborcza w nich wyniosła od 2,04 % w gminie Grudziądz do 29,44% w mieście Nieszawa. Pośród wybranych znajduje się ponad 40% nowych, młodych radnych, w tym znacznie zwiększyło się grono kobiet. Na przykład w powiecie bydgoskim wśród 13 radnych mamy 6 kobiet. Zarząd KPIR wystosował do wójtów, burmistrzów i prezydentów naszego województwa list z podziękowaniem za pomoc jaką uzyskaliśmy od samorządów gminnych podczas tegorocznych wyborów do Izby rolniczej. Tylko dobra wola większości samorządów gminnych, ich zrozumienie, przychylność i współpraca, pozwoliły nam zorganizować i przeprowadzić wybory zgodnie z obowiązującym prawem. Zarząd poinformował jednocześnie kto na terenie poszczególnych gmin uzyskał mandat radnego powiatowego Izby rolniczej nowej kadencji oraz poprosił samorządy gminne o aktywne włączanie naszych radnych do prac na rzecz rozwiązywania problemów rolników i mieszkańców wsi.

Więcej szczegółowych informacji o działalności Kujawsko-Pomorskiej Izby Rolniczej znaleźć można na naszej stronie internetowej www.kpir.pl.

Opracował: Wojciech Chwilczyński

